

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Č.j. 129/2022

„Táhneme za jeden provaz“

platný od 1. 9. 2022

Mateřská škola Šardice, příspěvková organizace 69613 Šardice 750

Projednáno na pedagogické radě dne 29. 8. 2022

Iva Lesovská, ředitelka MŠ

Obsah:

1. Základní identifikační údaje

Název a sídlo školy
Jméno ředitelky
Zřizovatel

2. Obecná charakteristika školy

2.1. Velikost školy, počet tříd
2.2. Charakter budovy, okolí školy

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné vybavení
3.2. Životospráva
3.3. Psychosociální podmínky
3.4. Organizační chod řízení
3.5. Řízení MŠ
3.6. Personální zajištění
3.7. Spoluúčast rodičů
3.8. Vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami
3.8a) Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

4. Organizace vzdělávání

4.1. Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd
4.2. Zápis do MŠ

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Dlouhodobý záměr
5.1. Vzdělávací záměry
5.2. Klíčové kompetence
5.3. Základní principy

6. Vzdělávací obsah

6.1. Tematické bloky (charakteristika hlavního smyslu, okruhy poznatků, klíčové kompetence
dílčí cíle)
6.2. Pravidla pro realizaci vzdělávacího obsahu TVP

7. Evaluační systém

7.1. Systém vnitřní evaluace a hodnocení MŠ (pravidla, nástroje, předmět,
evaluace na úrovni školy, evaluace ŠVP)

8. Doplnující programy školy

8.1. Logopedická prevence
8.2. Budu prvňáčkem
8.3. Začít spolu
8.4. Zdravá abeceda

9. Přílohy

1. Základní identifikační údaje

Název: Mateřská škola Šardice, příspěvková organizace

Sídlo: 696 13 Šardice 750

Telefon: 518 624 544, 606 216 065

E-mail: mssardice@seznam.cz

IČ: 709 674 91

ID datové schránky: mwwkz6w

Statutární orgán: ředitelka Iva Lesovská

Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel: Obec Šardice, sídlo: 696 13 Šardice 601

Kapacita MŠ: 100 dětí

Zpracoval: ředitelka a pedagogický kolektiv mateřské školy

2. Obecná charakteristika školy

2.1. Velikost školy, počet tříd

Mateřská škola Šardice byla uvedena do provozu v září roku 1983 jako nová účelová jednopatrová budova. Je jedinou MŠ v obci. Od 1. 7. 2002 je Mateřská škola Šardice příspěvkovou organizací. Škola má v provozu tři třídy. V přízemí je umístěna třída „Rybiček“ a „Medvídků“, v 1. patře třída „Veverek“. Kapacita MŠ je 100 dětí, **průměrný počet zapsaných dětí za posledních 10 let je 66 dětí na jeden školní rok**. V mateřské škole se nevaří, stravu zajišťuje obecní školní jídelna a do MŠ se dováží.

2.2. Charakter budovy, okolí školy

Obec Šardice se nachází v oblasti Moravského Slovácka, kde jsou silně zakořeněny lidové tradice a folklór, které se zde ctí a udržují. O jejich zachování a rozvíjení se snažíme také v mateřské škole. Z tohoto důvodu byly v roce 2022 zřizovatelem pořízeny kroje pro děti z dotačního programu pro „Místní rozvoj“.

MŠ stojí v klidném prostředí na kopci uprostřed vesnice. Budova má suterén, přízemí a 1. patro. V suterénu jsou obecní byty se samostatným vchodem. V přízemí a v 1. patře se nachází čtyři třídy s příslušenstvím, které využívá ke svým účelům mateřská škola.

Momentálně jsou plně využity tři třídy, čtvrtá třída („Berušek“) slouží jako tělocvična. Každá třída má samostatný vchod z čelní strany budovy. Všechny hlavní vchody mateřské školy máme opatřeny čipovým bezpečnostním systémem.

Třídy jsou rozděleny na dvě části – v jedné jsou umístěny stolky a židle, které slouží dětem jak při hrách, tak i ke stravování. V druhé části třídy se nachází herna, která zároveň slouží i jako ložnice k odpočinku dětí po obědě. Obě místnosti jsou vybaveny dětským nábytkem a hračkami, které jsou dětem volně přístupné v otevřených policích a boxech. Třídy jsou na každém patře propojeny vybavenými kuchyňkami, kde pracovníce na výdej stravy připravuje výdej svačinek a obědů. V přízemí MŠ je k dispozici také knihovna, která obsahuje jak dětskou, tak i odbornou literaturu. V 1. patře se nachází kabinet TV, RV, VV a nově kabinet „Environmentální výchovy“/EV/, který obsahuje různé materiály a literaturu k EVVO. EV jsme si dali jako jeden z hlavních záměrů v ŠVP. V 1. patře se dále nachází prádelna vybavená pračkou a sušičkou pro potřeby naší školy.

Za budovou je oplocená prostorná, vybavená školní zahrada a dětské hřiště. V říjnu 2019 byla slavnostně otevřena jako nová environmentální zahrada. Ve spolupráci se zřizovatelem byla z dotací ministerstva životního prostředí vybavena prvky environmentální výchovy. Okolí mateřské školy poskytuje dětem dostatečný prostor pro pohybové aktivity a pobyt venku. Ve vesnici se nachází několik parků s dětskými herními prvky, víceúčelové hřiště při základní škole a dvě velká fotbalová hřiště ke sportovním účelům.

Vesnické prostředí nám umožňuje řadu prožitkových vzdělávacích aktivit spojených s chovem drobného zvířectva místních chovatelů i chovem velkých zvířat- pravidelné vycházky za zvířátky v rámci environmentální výchovy.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné vybavení

Prostorové uspořádání ve třídách vyhovuje individuálním i skupinovým činnostem dětí. Třídy jsou rozděleny do „koutků aktivit“ tak, aby vzdělávací nabídka uspokojovala potřeby dětí dle vlastního výběru. (Vybavení hračkami i pomůckami odpovídá věkovému složení tříd, počtu i potřebám dětí.) Hračky i pomůcky jsou doplňovány podle potřeb jednotlivých tříd, jsou bezpečné, zdravotně nezávadné a umístěné tak, aby k nim děti měly přístup. Děti si je mohou samostatně brát dle dohodnutých pravidel, mají přehled o jejich využití i uložení. Další učební pomůcky jsou uloženy v kabinetu TV, RV, VV a v knihovně.

Na výzdobě interiérů se podílejí samy děti svými výtvary v souladu s probíranými tématy a paní učitelky. Třída Rybiček je vybavena zcela novým, moderním funkčním nábytkem. Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (čistota, teplota, osvětlení, alergenů, jedovaté látky a rostliny).

Záměr:

- rozšíření environmentální výchovy v naší výchovně vzdělávací práci/výchova a aktivity vedoucí ke zvýšení kvality života a životního prostředí/
- vytvoření přírodní „Živé zahrady“- v rámci získaných dotací od EU ve spolupráci se zřizovatelem /stezka bosou nohou, pěstitelské záhonky, luční květiny, hmyzí domečky, budky pro ptáčky, dětské vodní hřiště spojené s pískovištěm atd.
- rozšířit vybavenost dětských koutků aktivit ve třídách a zajistit, aby si mohly děti spontánně vybrat činnost, která je momentálně zajímavá
- celková renovace nábytku ve třídě Medvídků a Veverek a ve všech šatnách
- zřízení zasedací místnosti z volné části třídy (Berušek)
- ve spolupráci se zřizovatelem uskutečnit celkovou revitalizaci budovy MŠ (elektroinstalace, zdravotnické atd.)
- zapojení sponzorů do zkvalitňování prostředí a podmínek MŠ

- modernizace vzdělávání prostřednictvím nástrojů informačních a komunikačních technologií

3.2. Životospráva

Strava a kultura stolování

Stravování dětí je zajišťováno Obecní školní jídelnou Šardice. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava s dostatkem ovoce a zeleniny. Pitný režim je dodržován v průběhu celého dne- učitelky aktivně podporují, při pobytu na školní zahradě (v letním období) je pitný režim zajištěn pitnými fontánkami.

Děti do jídla nenutíme, snažíme se je pozitivně motivovat s ohledem k rodinným stravovacím zvyklostem.

Denní režim

Denní řád v mateřské škole je stanovený, realizace vychází z individuálních potřeb dětí a aktuálních akcí školy. Konkrétní režim dne je stanoven ve Školním řádu.

Pobyt venku

Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku s ohledem na povětrnostní podmínky a kvalitu ovzduší.

Pohyb v MŠ

Každodenně zařazujeme tělovýchovné chvíle a zajišťujeme dostatek pohybových činností.

Odpočinek v MŠ

Během dne umožňujeme dětem podle potřeby relaxovat v klidových koutcích.

Režim dne je flexibilní a umožňuje organizaci činností přizpůsobit aktuální situaci. Doba odpočinku i spánku vychází z individuální potřeby dítěte, po nezbytné relaxaci s poslechem pohádky mají děti možnost věnovat se klidovým aktivitám ve třídě.

Záměr:

- organizací stravování umožnit samostatnost dětí při volbě porcí jídla a respektovat individuální tempo každého dítěte
- snažit se vyvarovat všednosti a fádnosti jídel
- propagace prvků zdravé výživy v jídelníčku dětí
- kultura stolování- prostírky, ubrousky, příbory
- zařazovat EKO aktivity při pobytu venku na školní zahradě a v přírodě v okolí MŠ
- zařazovat pohybové aktivity při pobytu venku na zahradě, na vycházkách
- pěstování zeleniny na školních záhonech- sledovat proces růstu- ochutnávka zralých plodů, možnosti jejich dalšího využití
- sbírání plodů malin a rybízu – vyrábění sirupu, čaje atd.

3.3. Psychosociální podmínky

Kvalita prostředí

Všichni zaměstnanci školy vytváří takovou atmosféru, aby se děti cítily v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně a bezpečně. Svým jednáním vytváříme prostředí důvěry a vzájemné spolupráce.

Adaptace dětí

Novým dětem nabízíme postupnou adaptaci na prostředí, nové kamarády a zaměstnance mateřské školy, aby přechod z rodinného prostředí byl bezproblémový.

Rovnost v postavení dětí

Všechny děti mají rovnocenné postavení, žádné dítě není zvýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovnosti v postavení dítěte v kolektivu jsou zcela nepřístupné (prevence šikany a sociálně patologických jevů). Společně vytváříme atmosféru klidu a pohody, děti nestresujeme spěchem, dáváme jim dostatek času k dokončení činností a her.

Pedagogický přístup

Pedagogické působení na děti je přiměřené vzhledem k jejich individuálním možnostem a potřebám. Pedagogický styl je podporující, projevuje se vstřícnou, empatickou komunikací s dítětem i s rodiči. Nepřipouštíme manipulaci s dítětem, zbytečné organizování a nezdravou soutěživost. Vzdělávací nabídka je dětem tematicky blízká, pochopitelná a přiměřeně náročná. Učíme děti vzájemně si naslouchat i komunikovat, dozvědět se, co má kdo rád, jak se cítí, co ho nejvíce baví.

Pravidla soužití

Společně s dětmi tvoříme pravidla chování a vedeme k jejich dodržování. Ve třídách se dětem dostává jasných pokynů s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z dohodnutých pravidel- osobní svoboda a volnost je respektována, ale hranice jsou stanoveny.

Komunikace

Snažíme se podporovat aktivní spoluúčast dětí při všech činnostech. Komunikace je nenásilná, příjemná, navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. Vedeme děti k samostatnému rozhodování při řešení problémů.

Podpora sociálního citění

Převažuje pozitivní hodnocení dětí, učíme děti vzájemně si naslouchat i komunikovat, dozvědět se, co má kdo rád, jak se cítí, co ho nejvíce baví. Každodenním prožitkovým a situačním učením rozvíjíme v dětech citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a podporu. Děti jsou nenásilně a cílevědomě vedeny k prosociálnímu chování. Pěstujeme rituál „pohlazení a dotyku“.

Záměr:

- využívání výsledků pedagogické diagnostiky
- zavedení záměrného pozorování
- zásada nulové tolerance k chování, které ohrožuje druhé
- učitelka spolu s dítětem hledá řešení problému tak, aby si uvědomovalo následky svého chování
- řešení konfliktů dle dohodnutých pravidel
- děti hledají vzájemnou dohodu, kompromis, spolupracují s ostatními
- zapojovat děti do plánování činnosti ve třídě
- podpora a vytváření prostoru pro děti k hodnocení a sebehodnocení- hodnotící kroužky
- inovace a hledání nových možností využití vícečetných inteligencí Howarda Gardnera při plánování výchovně vzdělávacích činností a výměna zkušeností při uplatňování kooperativního a prožitého učení dětí předškolního věku s pedagogy jiných mateřských škol v rámci projektu šablony a MAP ORP Kyjov

3.4. Organizační chod řízení

Organizace chodu mateřské školy se řídí Školním řádem, provozním řádem a vnitřními směrnicemi. Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání se řídí Školským zákonem (č. 561/2004 Sb., Vyhláškou č. 14/2005 Sb). Na základě písemné žádosti zákonných zástupců dítěte, v souladu s §33 a §34 Školského zákona, přijímá mateřská škola k předškolnímu vzdělávání děti ve věku od tří let. Zápis k předškolnímu vzdělávání se koná dle § 34

školského zákona v období od 2. 5. do 16. 5. Termín podávání žádostí k předškolnímu vzdělávání je zveřejněn na veřejných místech, webových stránkách, nástěnkách školy a hlášením místním rozhlasem. Děti jsou k docházce přijímány podle věkového kritéria, přednostně jsou přijímány děti v posledním roce předškolního vzdělávání. Přihlížíme k přáním rodičů, zařazujeme děti do tříd společně se sourozenci, nebo kamarády. Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě.

Provoz mateřské školy je od 6:00 hod. do 16:00 hod. Ráno do 7:00 hod. a odpoledne od 15:30 hod. se děti scházejí a rozcházejí z jedné třídy.

Organizace života dětí

Denní organizace je přizpůsobena měnícím se aktuálním podmínkám a činností dětí.

Z hlediska zdraví dětí se řídí těmito zásadami:

- scházení dětí-„hladící“ rituál přijetí, těšení, při odchodu loučení
- pitný režim (v průběhu celého dne mají děti dostatečné a volně přístupné množství tekutin)
- spontánní hry, zapojení se do řízených, individuálních nebo skupinových činností navozených učitelkou, individuální práce
- každodenní zdravotně preventivní pohybové aktivity
- maximálně tříhodinové intervaly mezi podávanými jídly (u svačinky se děti samy obslouží a určí si množství jídla)
- ranní kruh/komunitní, diskusní.../
- pobyt venku s ohledem na počasí a povětrnostní podmínky
- odpolední odpočinek (klidové činnosti, individuální práce, zájmové činnosti pro děti, které nesplňují)
- denní program, jeho organizace a nabídka činností

Organizace vzdělávacího procesu

Děti jsou rozděleny do tří skupin. Dvě třídy jsou heterogenní, třída nejmladší věkové skupiny je homogenní. Režim dne vyhovuje individuálním potřebám dětí. Vzdělávací nabídka je připravena tak, aby poměr řízených i spontánních činností byl vyvážený. Ve třídách máme tzv. koutky aktivit, kde jsou děti podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování s dostatkem časového prostoru. Děti mají možnost hru přerušit nebo dokončit, podělit se o zážitky z procesu tvorby. Podporujeme kooperativní činnosti u dětí, kde se učí vzájemné spolupráci. Pedagogové se plně věnují dětem- prioritou je zajistit dětem takový pedagogický přístup, kde výchova, vzdělávání a péče tvoří jeden celek a kde je spontánní i záměrné učení zahrnuto v tzv. částečně řízených činnostech během celého dne v MŠ. Pobyt venku podle počasí doplňujeme pobytem dětí na školní zahradě s řízenými i spontánními činnostmi.

Záměr:

- zkvalitnit nabídku činností v oblasti experimentování, objevování a pokusů vhodných pro předškolní i mladší děti, aby mohly samostatně organizovat
- spojování tříd omezit na minimum
- pravidelně zařazovat logochvilky /logopedická prevence/
- pravidelně zařazovat skupinovou práci s předškolními dětmi a s dětmi s OŠD
- pravidelně zařazovat individuální práci s dětmi s IVP /integrované/
- zařazovat i řízené aktivity při pobytu venku a vycházky vztahující se k aktuálnímu tématu
- funkčnost plánování budeme prezentovat na pedagogických radách

3.5. Řízení MŠ

Organizační řád, pracovní náplně a směrnice mateřské školy jasně vymezují povinnosti a kompetence pedagogických a provozních zaměstnanců.

Nástroji řízení jsou:

- Školní řád (upravuje činnost a pravidla provozu školy ve vztahu k dětem, rodičům a veřejnosti)
- Provozní řád mateřské školy
- Provozní a sanitační řád PSS (zajišťuje hygienické předpisy)
- Provozní řád venkovních hracích ploch
- Náplně práce
- Předpisy BOZP a PO

Ředitelka mateřské školy poskytuje učitelkám dostatečný prostor pro vlastní tvůrčí vzdělávací práci, naproti tomu vyžaduje odpovědný přístup k pracovním povinnostem a nutnou sebereflexi – uvědomit si, co můžeme změnit a zlepšit. Každá iniciativa pedagogů, která souvisí se zkvalitněním vzdělávacího procesu je maximálně vítána a podporována. Je vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek. Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry, zapojuje ostatní do řízení mateřské školy. Organizuje pedagogické rady, pravidelně provádí kontrolu a sleduje efektivitu práce zaměstnanců. Ředitelka sleduje další růst profesních kompetencí všech zaměstnanců, včetně sebe, vytváří podmínky pro další systematické vzdělávání.

Ředitelka školy spolupracuje se zřizovatelem, s dalšími orgány státní správy, se základní školou, s pedagogicko-psychologickou poradnou, se Speciálně pedagogickým centrem, s odborníky na předškolní vzdělávání, podporuje spolupráci s rodiči.

Záměr:

- Desatero pro rodiče předškolního věku /podklad pro konzultační hodiny/
- trénink komunikačních dovedností učitelek s rodiči dětí
- nabídnout rodičům pravidelnou konzultaci o vzdělávacích potřebách dětí
- zajistit spolupráci s rodiči dětí, sourozenci, zřizovatelem a ostatní veřejností v oblasti rozvoje interkulturních kompetencí a významu evropské integrace
- vzájemné sdílení a prezentace dobré praxe mezi pedagogy školy
- oceňovat vše dobré
- soustavné a cílené vzdělávání

3.6. Personální zajištění

Všichni pedagogové mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Nadále se sebevzdělávají, využívají nabídek seminářů podle možností školy. **Naše mateřská škola je zapojena do projektu EU Výzva OP VVV „Šablony III.“, kde se zaměříme na projektové dny v MŠ a mimo MŠ a projekty spolupráce MŠ a ZŠ a sdílení z různých MŠ. Od května 2023 se zapojíme do nového projektu „JAK“ /Jana Amose Komenského/. Vzdělávání pedagogů i**

provozních zaměstnanců je cíleně zaměřené a vychází z evaluační činnosti mateřské školy. Rozvrh přímé práce s dětmi je ředitelkou organizován tak, aby při všech činnostech byla zajištěna potřebná pedagogická péče a dodržována bezpečnost dětí. Všichni zaměstnanci se chovají a pracují profesionálním způsobem, aby na prvním místě byla optimální pedagogická péče o děti. Používají vzorce chování a jednání, jdou příkladem. Sbor pracuje týmově, co nejvíce zapojuje do spolupráce rodiče. Vlastní ŠVP PV je výsledkem týmové práce, evaluační činnosti zahrnují všechny chody mateřské školy. Z výsledků evaluace jsou vyvozovány závěry pro další práci. Specializované služby, ke kterým nejsou pedagogové dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky na vzdělávání.

Záměr:

- vzdělávání pracovníků MŠ směřovat k získání kompetencí v oblasti environmentální výchovy - ekologie, ochrany životního prostředí a zdravého životního stylu
- DVPP v oblasti inkluze- hledání nových informací, sbírání zkušeností
- k DVPP přistupovat aktivně
- rozvoj interkulturních kompetencí pedagogických pracovníků
- pravidelně sledovat a vyhodnocovat svoji práci
- rozvíjet schopnost reflektování, reflexe

3.7. Spoluúčast rodičů

Vztahy s rodiči jsou založeny na vstřícnosti a důvěře. Všechny učitelky chrání soukromí rodiny, zachovávají diskrétnost, jednají s rodiči taktně a ohleduplně. Snaží se vyvarovat přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad. Spolupráce je založena na základě partnerství. Snažíme se co nejvíce rodiče zapojovat do organizovaných akcí školy. Projevili-li rodiče zájem, mají možnost spolupodílet se na plánování programu mateřské školy. V každodenním setkávání poskytují učitelky rodičům informace o individuálních pokrocích dítěte v rozvoji jeho učení, o dění v MŠ, upozorňují rodiče na problémy se školní zralostí (a to nejen v posledním roce předškolního vzdělávání). Domlouvají se na dalším společném postupu. Pořádáme individuální konzultační hodiny, seznamujeme rodiče s portfoliem dítěte.

Záměr:

- zapojení rodičů do plánování a dění ve třídách, využít profesí rodičů k prožitkovému vzdělávání dětí a získávání praktických poznatků o jejich práci /besedy s ukázkami práce rodičů v MŠ- policie, zdravotní sestra atd., návštěvy zařízení- kadeřnictví, pekárna, hasiči aj./
- zapojit rodiče do spolupráce v environmentální oblasti /projektové dny/
- aktivně zapojit rodiče do akcí pořádaných MŠ

3.8. Vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami

Náš ŠVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Náš dlouhodobý záměr a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jejich naplňování přizpůsobujeme tak, aby maximálně vyhovělo dětem, jejich potřebám i

možnostem. Dětem se speciálně vzdělávacími potřebami vytváříme podmínky ke vzdělávání v souladu se zákony, vyhláškami a prováděcími předpisy. Kromě těchto podmínek ještě vytváříme podmínky další, které ovlivňují kvalitu poskytovaného vzdělávání. Jsou to podmínky, které vyplývají z přirozených vývojových potřeb dětí předškolního věku, a zároveň i ty, které jsou dány jejich speciálními potřebami. Některé jsou pro všechny děti společné, jiné se liší podle charakteru a stupně postižení či znevýhodnění dítěte.

3.8a) Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Záměr:

- Zajistit vzdělávání všem dětem (včetně dětí se speciálně vzdělávacími potřebami) optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu dosáhnout co největší samostatnosti.

4. Organizace vzdělávání

4.1. Vnitřní uspořádání školy a jednotlivých tříd

Mateřská škola je trojtřídní, věkové složení dětí je zpravidla 3-6 let. Dvě třídy jsou heterogenní, třída nejmladší věkové skupiny je homogenní. Do tříd jsou děti zařazovány

na základě přání rodičů a organizačních možností MŠ. Uspořádání a celkové podmínky tříd umožňují všestranné vzdělávání dětí. Mateřská škola se řídí Školním řádem, se kterým jsou rodiče i zaměstnanci seznámeni, a který je přístupný na webu MŠ a na nástěnkách v šatnách dětí.

Třídy mají svoje názvy:

Medvídci

Rybičky

Veverky

Od 6:00 hod. do 7:00 hod. a od 15:30 hod. do 16:00 hod. spojujeme děti do jedné třídy. (Tato situace v průběhu školního roku není problémová, nepatrné potíže se vyskytují pouze u nových dětí v době adaptace.)

4.2. Zápis do MŠ

Zápis do mateřské školy se koná každoročně, termín je vyvěšen včas na budově školy, na veřejných místech v obci, **na webových stránkách MŠ** a hlášen místním rozhlasem. Ředitelka MŠ stanovuje kritéria, podle kterých bude postupovat při rozhodování o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání.

Přijato může být pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním/neplatí pro děti s povinnou předškolní docházkou/, má doklad, že je imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro kontraindikaci dle §50 zákona č. 258/2000Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů.

Základní kritéria:

1. předškolák
2. sourozenec (dítě starší 3 let)
3. bydliště dítěte v Šardicích (dítě starší 3 let)
5. ostatní děti starší 3 let

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je dokument, podle něhož se uskutečňuje vzdělávání dětí v konkrétní MŠ. Naše MŠ jej rozpracovává v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a v souladu s obecně platnými právními předpisy. Využíváme všech dostupných metodických zdrojů. Program činností naší MŠ vychází z potřeb dětí, které do naší mateřské školy docházejí.

Na vytvoření ŠVP se spolupodílejí všichni zaměstnanci MŠ. Při inovaci vycházíme z evaluace ŠVP původního, nápadů a připomínek rodičů.

Děti se učí žít ve skupině, kde je nutné vzájemně se respektovat. Každá třída má svůj symbol, u kterého děti v kruhu navozují a rozhrávají situace a řeší problémy, prožívají pocity radosti, kamarádství, vyjadřují své názory a nápady. Děti se aktivně podílí na plánování akcí MŠ. Při vzdělávací činnosti je upřednostňováno prožitkové učení na základě aktuální situace- zásada "být při tom" - mít možnost slyšet, vidět, dotýkat se, prožívat, improvizovat. Naším cílem je zajistit dětem takový pedagogický přístup, kde výchova, vzdělání a péče tvoří

jeden celek a kde je dětem poskytováno dostatek volnosti při podmínce dodržování pravidel. Pravidla si děti vytváří samy pod vedením paní učitelky a jsou vyjádřena obrázky na různých místech v jednotlivých třídách. Pravidla napomáhají k tomu, aby dítě, které končí docházku do mateřské školy, bylo připraveno na bezproblémový vstup do základní školy.

Název Školního vzdělávacího programu „**Táhneme za jeden provaz**“ pro nás symbolizuje **vztahy mezi lidmi**- kamarádské vztahy - spolupráce mezi dětmi při činnostech v MŠ, tzv. kooperativní činnosti, vztahy dětí a dospělých, spolupráce školy a rodiny (zapojování rodičů do školních aktivit) aj.

Dlouhodobý záměr:

Chceme, aby se naše MŠ stala místem, kam bude každé dítě rádo chodit a bude se zde cítit spokojené.

Chceme, aby dítě, které odchází z naší MŠ, bylo maximálně rozvinuto na základě svých možností a zájmů, a to jak po stránce tělesné, psychické, sociální a duchovní, aby mohlo prožít ve zdraví plnohodnotný a smysluplný život.

5.1. Vzdělávací záměry

- 1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání**
- 2. osvojení základních hodnot, na nichž je založena naše společnost**
- 3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost**

Naplňováním těchto cílů směřujeme k utváření základů klíčových kompetencí, které jsou formulovány jako soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince. Jejich osvojování je proces dlouhodobý a složitý, který začíná v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života.

5.2. Klíčové kompetence

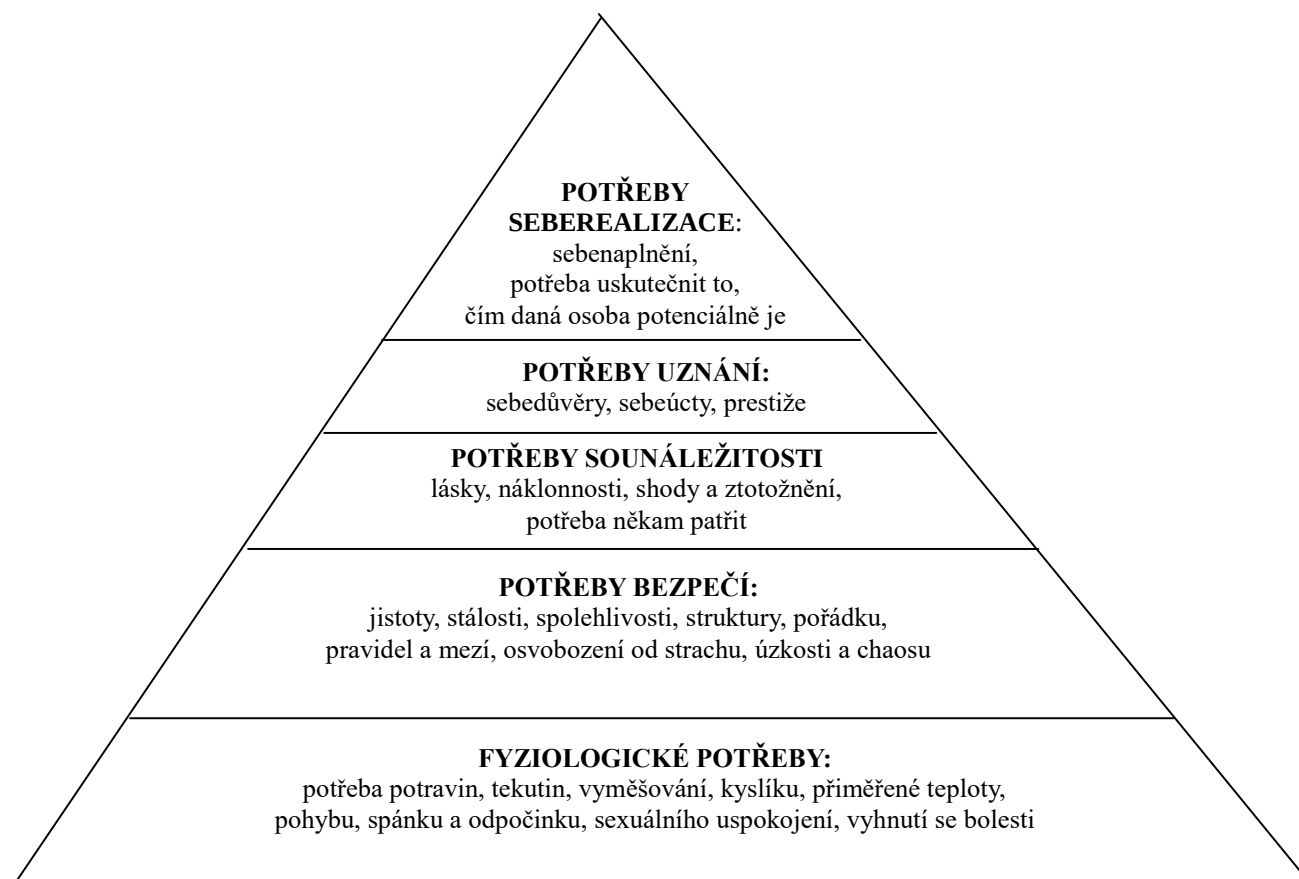
- 1. kompetence k učení**
- 2. kompetence k řešení problémů**
- 3. kompetence komunikativní**
- 4. kompetence sociální a personální**
- 5. kompetence činnostní a občanské**

5.3. Základní principy

- **Respektování přirozených lidských potřeb jednotlivce**

-na základě diagnostiky každého dítěte se snažíme naplňovat potřeby jednotlivých dětí podle Maslowovy hierarchie potřeb

Model přirozených lidských potřeb A. Maslowa:

Maslowovo třídění je univerzální (stejnými kritérii je možné měřit uspokojování potřeb jednotlivců bez ohledu na věk či etnikum). Je hierarchické - uspokojení potřeb ve vyšší poloze pyramidy je závislé na uspokojení potřeb uvedených v poloze nižší.

➤ Rozvíjení komunikace a spolupráce

Pravidla komunikace:

- při komunikaci vytvořit pocit bezpečí (nevyvolávat komunikací strach, úzkost)
- *povzbuzovat, motivovat k osobnímu vývoji, vyhýbat se manipulacím*
- *projevovat uznání (nezesměšňovat, nesnižovat sebedůvěru), pochvaly, odměny a negativní hodnocení nahradit věcnou zpětnou vazbou*
- *při vyjadřování pocitů používat JÁ výroky, při komunikaci se dívat vzájemně do očí*
- *vracet otázky*
- *činnosti a situace nehodnotit obecně*
- *dát dětem prostor k vlastnímu vyjádření (motivujícími otázkami, vhodnou organizací činností, umožňovat dětem vzájemnou komunikaci = učitelka nemá být slyšet více než děti), přispívat k pocitu sounáležitosti*
- *projevovat empatii (dávat dítěti najevo svou účast, opakovat obsah sdělení, abychom dítě ubezpečili, že jsme rozuměli)*
- *Pravidla naslouchání:*
 - věnovat hovořícímu plnou pozornost
 - to, co slyšíme nehodnotit, neposuzovat, vykládat si pouze popisně
 - ptát se, abychom porozuměli, na otázky si neodpovídáme sami, necháme odpovídat hovořícího
- *pravidelně zařazovat komunitní kruh*

- Pravidla spolupráce:
- *učit děti spolupracovat (a domlouvat se) ve hrách, obracet se k dospělým o pomoc v potřebných situacích*
- *rozvíjet kooperativní hry (nejsou totožné se společnou hrou)*
- *zařazovat symbolické hry, příběhy aj.*
- *respektovat pravidla soužití (pravdivost, aktivně naslouchat, neshazovat, důvěra, osobní maximum – S. Kovaliková, Integrovaná tematická výuka 1995)*
- *organizovat činnosti tak, aby děti měly možnost prožívat sociální zkušenosti, možnost realizovat se*
- *konflikty řešit konstruktivně*
- *motivovat děti ke spolupráci, která vede ke společnému cíli (nalézání vztahů, prožitků sounáležitosti, ale i schopnosti vyrovnat se s neúspěchem)*

Snažíme se, aby předškolní vzdělávání bylo prováděno celostně a pokrývalo všechny oblasti rozvoje dětské osobnosti:

- 1. Dítě a jeho tělo**
- 2. Dítě a jeho psychika**
- 3. Dítě a ten druhý**
- 4. Dítě a společnost**
- 5. Dítě a svět**

Ve spolupráci s rodinou doplňujeme rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáháme zajistit dítěti jeho aktivní rozvoj a učení.

6. Vzdělávací obsah

Náš ŠVP PV přispívá k rozvoji dítěte a jeho učení ve všech vzdělávacích oblastech RVP PV. Obsah vzdělávání vychází z dětských zážitků a zkušeností, je založen na možnosti volby a výběru činností.

Vzdělávací obsah obsahuje systém tematicky zaměřených celků, jehož smyslem je rozvíjení dětských osobností. Je rozpracován do tematických bloků, které se vzájemně prolínají a propojují. Zasahují všechny vzdělávací oblasti, zohledňují věkové zvláštnosti dětí, obsahují směřování ke kompetencím, očekávané výstupy, navrhuje vzdělávací nabídku.

Vzdělávací nabídka vychází z tematických bloků, které jsou společné pro celou MŠ. ŠVP obsahuje názvy tematických bloků, jejich charakteristiku a dílčí cíle, které směřují k osvojování klíčových kompetencí dětí a očekávaným výstupům. Konkrétní vzdělávací nabídku plánují a rozpracovávají učitelky ve třídách dle aktuálních témat do TVP na základě pravidel pro realizaci obsahu tak, aby vyhovovala potřebám a podmínkám třídy. Témata bezprostředně souvisí s životem dítěte- chceme, aby jim byla blízká, zajímavá a užitečná. Jejich trvání určuje zájem dětí nebo aktuální situace.

6.1. Tematické bloky/TB/:

- 1) Raz dva tři, jsem to já a ty**
- 2) Všude dobře, doma nejlíp**

- 3) Nejsem na světě sám
- 4) Víím, co mi prospívá
- 5) Touláme se světem

ad 1) Raz dva tři, jsem to já a ty

Charakteristika hlavního smyslu TB:

- ✓ Poznávání sebe sama, kamarádů, pravidel a řádu MŠ
- ✓ Respektování odlišností mezi lidmi

Charakteristika tematického bloku:

V tomto tematickém bloku budeme respektovat především individualitu dítěte, laskavým přístupem usnadníme novým dětem adaptaci. Budeme učit děti poznávat nové hry, hračky a postupně se přizpůsobovat organizaci dne mateřské školy. Připravíme dětem podmínky, které povedou k rozvoji jejich sebevědomí a sebedůvěry, ale i odpovědnosti za vlastní jednání.

Dále budeme také učit děti respektovat odlišnosti mezi lidmi- mezi sebou navzájem, pochopit, že jsme každý jiný, máme svoje individuální potřeby a požadavky, a učit se k tomu tak přistupovat a brát ohled.

ad 2) Všude dobře, doma nejlíp

Charakteristika hlavního smyslu TB:

- ✓ Poznávání školky, místa – vesnice, kde žijeme, rodiny, tradic, vlasti

Charakteristika tematického bloku:

V tomto tematickém bloku se vypravíme poznávat kulturu, tradice, přírodu i zvířata kolem nás. Povedeme děti k uplatňování získaných zkušeností v praktickém životě. Budeme učit děti osvojovat si jednotlivé poznatky o místě, kde žijí, pozitivnímu vztahu ke kultuře a umění. Povedeme děti ke zvládání dovedností potřebných pro vstup do základní školy.

ad 3) Nejsem na světě sám

Charakteristika hlavního smyslu TB:

- ✓ Rozvíjení řečového projevu (verbální, neverbální), samostatného myšlení a řešení problémů, ochrana bezpečí

Charakteristika tematického bloku:

V tomto tematickém bloku dětem přiblížíme, co všechno je obklopuje- lidé, věci, jevy, děje. Na příkladech budeme děti učit respektu, toleranci, přizpůsobivosti atd., že existují určité morální hodnoty a zásady, které jsou pro společenství lidí nepostradatelné. Povedeme děti ke vzájemné spolupráci a pomoci.

Aktivní komunikací budeme rozšiřovat slovní zásobu dětí a zájem o dění kolem nás.

ad 4) Vím, co mi prospívá

Charakteristika hlavního smyslu TB:

- ✓ Vedení dítěte ke zdravým životním návykům (zdravá výživa, pohyb, psychická pohoda)

Charakteristika tematického bloku:

V tomto tematickém bloku povedeme děti ve smyslu- „ve zdravém těle zdravý duch“. Plánovanými aktivitami budeme rozvíjet pohybové dovednosti dětí, zdůrazňovat, že čím více pohybu, tím více zdraví i pocitu štěstí pro naše tělo.

K tomu správný jídelníček- hodně vitamínů x málo sladkého. Vhodnou formou dětem podat, že zdraví máme v životě jenom jedno a musíme si ho chránit po celý život- od dětství až po stáří.

ad 5) Touláme se světem

Charakteristika hlavního smyslu TB:

- ✓ Prohlubování vztahu dítěte k přirozené ochraně a péči o životní prostředí
- ✓ Poznávání jiných kultur

Charakteristika tematického bloku:

V tomto tematickém bloku se zaměříme na přírodu a životní prostředí. Budeme učit děti, co příroda v jednotlivých obdobích člověku nabízí a jak se mění. K tomu využijeme pozorování a přímé zážitky dětí z pobytu venku, vycházek a výletů a plánované projektové dny v rámci environmentální výchovy. Seznámíme děti s různými přírodními materiály, možnostmi jejich všestranného využití. Povedeme děti k třídění odpadu a ochraně životního prostředí.

Dále dětem přiblížíme svět v širším slova smyslu- naši planetu Zemi a odlišnosti různých světadílů- kultura, jazyk, barva pleti atd. Povedeme děti k pochopení, že i přes veškeré rozdíly jsme si všichni rovni.

6.2. Pravidla pro realizaci vzdělávacího obsahu TVP

Plánování a realizace tematických bloků jsou prováděny podle následujících pravidel:

- při plánování ve třídě učitelky vzájemně spolupracují a vychází z pedagogické analýzy-pozorování a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dítěte, ze znalostí jeho aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace a pravidelného sledování jeho rozvojových i vzdělávacích pokroků
- plánování ve třídách musí vždy vycházet z diagnostiky dětí a zpětné vazby předcházejícího tematického bloku, je vedeno písemně na formuláři k tomu určeném.
- časové období jednotlivých tematických bloků je odvozeno od náročnosti tématu a zpětné vazby dosažených výsledků práce s dětmi (tematické bloky nemusí začínat a končit ve stejnou dobu ve všech třídách)

- plánované činnosti jednotlivých oblastí vychází z podmínek třídy, měly by nést znaky prožitkového učení (spontaneita, objevnost, komunikativnost, prostor pro aktivitu a tvořivost, celostnost) a připravují je společně učitelky na třídě
- každodenní nabídka činností by měla odpovídat 8 typům inteligence (Gardner, 1996)
- k preferovaným činnostem patří spontánní hra, experimentace, psychomotorická cvičení, výlety, exkurze, kooperativní hry, práce s encyklopediemi, ruční práce s přírodním a odpadovým materiálem
- uplatňujeme metody práce, mezi něž patří komunitní kruh, diskusní kruh, tvořivá dramatika, prožitkové učení a kooperativní učení
- učitelky myslí na to, že nejlépe se děti učí od sebe navzájem, takže kdykoli to situace umožňuje, dávají tomuto učení prostor (tzv. sociální učení)
- dbáme na to, aby spontánní i řízené aktivity byly vzájemně provázané a vyvážené v poměru odpovídajícím potřebami předškolního dítěte
- uplatňujeme integrovaný přístup tak, aby oblasti vzdělávání byly provázané
- řízené činnosti provádíme zpravidla skupinově nebo individuálně
- uplatňujeme situační a spontánní sociální učení

7. Evaluační systém

Evaluační je součástí vzdělávacího procesu. Měla by se stát pro každou pedagogickou pracovníci naší mateřské školy nezbytnou součástí každodenní práce s dětmi jako zpětná vazba vlastního pedagogického působení. Slouží k získávání informací o kvalitě vzdělávací práce směřující k dalšímu rozvoji školy a zvyšování účinnosti vzdělávacích činností. Tato činnost je povinná.

7.1. Systém vnitřní evaluační a hodnocení MŠ

Pravidla pro vnitřní evaluační (hodnocení):

1. přistupovat k evaluační jako k probíhajícímu (nekončícímu) procesu
2. systematicky a pravidelně sbírat informace
3. porovnávat informace s kritérii RVP PV
4. stanovit si vlastní kritéria pro svou práci a porovnávat je se získanými informacemi
5. zpracovat získané poznatky a využívat je v další práci

Nástroje evaluační:

- Pozorování, rozhovory
- Diskuze, rozbor při pedagogických radách
- Výsledky pracovních činností dětí
- Konzultace s rodiči
- Rozbor tematických celků
- Analýza vlastní pedagogické a řídicí práce
- Kontrolní činnost, hospitace
- Dotazníky od rodičů

Předmět evaluace:

- ŠVP, TVP (prožitkové učení, situační učení, komunikativnost, tvořivost)
- Podmínky vzdělávání
- Vlastní práce pedagogů
- Individuální vývoj dětí
- Výsledky vzdělávání (kde jsme, kam směřujeme, kam jsme došli)

Evaluace na úrovni školy

a) Autoevaluace (hodnocení vlastní práce učitelky)

- denně podle věty:
- „Co se děti dozvěděly nebo naučily nového/jakou kompetenci si rozvíjí/“
- „Čím se mi podařilo k tomu přispět?“
- 1x ročně písemně podle předtištěného manuálu

b) Zpětná vazba tematických bloků na úrovni třídy, hodnocení TVP

- průběžně vyhodnocujeme, jak zvolené činnosti napomohly naplnění cílů
- po ukončení každého tematického bloku vyhodnocujeme prostřednictvím dílčích cílů
- 2x ročně (pololetí a konec školního roku) vyhodnocování TVP na základě manuálu -všechny učitelky

c) Cíle, záměry a podmínky ŠVP

- Zda je ŠVP v souladu s RVP PV
- Zda je zpracován do tematických bloků přiměřeného rozsahu
- Zda jsou tematické bloky dostatečně otevřené a jsou zpracovány do té míry, aby práci pedagoga usměrňovaly, ale zbytečně jej neomezovaly a nesvazovaly ani děti
- 2x ročně (pololetí, konec školního roku- na pedagogických poradách) -všechny učitelky, ředitelka

d) Vedení záznamů o dětech

- společně s rodiči vypracujeme při nástupu dítěte do MŠ „Vstupní záznam“ podle manuálu.
- minimálně 2-3x do roka zapisujeme vývoj dítěte v jednotlivých oblastech, v případě potřeby častěji do předtištěného formuláře s názvem: Diagnostika dítěte předškolního věku, který vedeme po celou dobu docházky dítěte do MŠ a který uplatňujeme v rámci konzultačních hodin s rodiči/diagnostika pomáhá také při rozhodování, jestli dát či nedát dítěti odklad školní docházky/. Od šk. roku 2022/23 používáme pedagogickou diagnostiku „iSophi“ v elektronické podobě, kde děti plní úkoly s pomocí tabletů.
- vedeme dětské PORTFOLIO (po dobu jeho docházky do MŠ) = vybrané práce dětí (především výkresy), pracovní listy opatřené našimi komentáři a daty pořízení, fotografie z MŠ, fotografie z rodinných akcí a výletů, osobní úspěchy z různých aktivit a kroužků atd. - v portfoliu je velmi znatelný celkový pokrok dítěte za dobu jeho předškolní docházky
- pro děti se ŠVP vypracujeme „Individuální vzdělávací plány“, které průběžně během roku konzultujeme s SPC a s rodiči
- pro děti s OŠD, které potřebují v určité oblasti pomoc, vypracujeme „Plán pedagogické podpory“ a neustále sledujeme, zdali děti dělají pokroky či nikoliv

Pro sledování vývoje dítěte je důležité znát výchozí vývojový stupeň dítěte a k němu potom hodnotit pokrok dítěte (nikoliv konfrontovat s úrovní vrstevníků). Mapujeme, v čem je dítě

úspěšné. Zjišťujeme, v čem má problémy a z toho vyvozujeme důsledky pro svoji práci s tímto konkrétním dítětem.

Evaluace ŠVP

- hospitace ředitelky – průběžně na základě plánu/kritéria/
- výroční hodnocení činnosti školy – 1x ročně podle požadavků zřizovatele
- evaluační zpráva – 1x za 3 roky

Tento ŠVP program je doplněn o Doplnující programy školy, které by neměly narušovat a tříštit hlavní vzdělávací nabídku, ale smysluplně ji doplňovat.

Projednáno pedagogickou radou dne 29. 8. 2022

.....
ředitelka MŠ

8. Doplnující program školy

8.1 Logopedická prevence

Logopedická prevence v MŠ se uskutečňuje ve spolupráci se Speciálně pedagogickým centrem pro žáky s vadami řeči – SPC Brno, pobočka Hodonín. Spolupracujeme s Mgr. Alenou Horákovou, která dochází 1x ročně do mateřské školy na logopedickou depistáž. Na základě odborného vyšetření je určeným dětem doporučena další logopedická péče:

- ambulantní péče
- preventivní logopedická péče v MŠ

V rámci logopedické prevence v MŠ se děti učí pracovat s dechem, rozvíjí hrubou i jemnou motoriku, smyslové vnímání, fonematický sluch, zdokonalují si obratnost mluvidel (cvičení jazyka, rtů, dolní čelisti, měkkého patra), rozšiřují si slovní zásobu, procvičují rytmizaci, melodická cvičení a říkadla, procvičují správnou výslovnost hlásek. V rámci logopedické prevence učitelky operativně spolupracují s rodiči. Preventivní logopedické chvílky jsou součástí denního kontaktu učitelky a dítěte během celého školního roku. **U dětí s vadami řeči, které nebývají odkázány do logopedické ambulance, provádí důkladnou logopedickou prevenci paní učitelka k tomu pověřena.**

8.2 Budu prvňáčkem

Cílem aktivity je příprava předškoláků pro vstup do ZŠ. Uskutečňuje se metodou „**Dobrého startu**“, v níž se zaměřujeme na rozvoj zrakové a sluchové percepce, grafomotoriky, myšlení a řeči, prostorové a pravolevé orientace, čtenářské a matematické gramotnosti. Obsahem je

plnění úkolů zábavnou formou. Soustředíme se také na rozvoj jemné motoriky, uvolnění svalových partií ruky, správné držení tužky a kresebného náčiní, tlak na tužku. Pracujeme na odstranění nesprávných návyků.

8.3 Začít spolu

Při realizaci výchovně vzdělávacího působení na naší MŠ, při vzdělávací nabídce využíváme prvků programu „Začít spolu“, který je v souladu s našim ŠVP.

Každý den se děti scházejí v tzv. Ranním kruhu.

Navzájem se přivítají a mají možnost vypovídat se ze svých prožitků, pocitů, opakují si, který je den v týdnu, měsíc, rok, jaké je počasí, plánují podle svých zájmů a přání společná témata a práci do koutků. Každá třída je rozdělena do koutků aktivit, což jsou částečně uzavřené menší prostory pro tematickou tvorbu dětí. Děti si samostatně vybírají, kde budou pracovat. Mají tedy možnost volby, ale s touto možností jsou vedeny také k odpovědnosti za svou volbu - zvolenou činnost dokončit/nemusí být tentýž den/, po práci udělat pořádek. Rodiče se mohou aktivně účastnit každodenních činností ve třídách.

Filozofický základ programu a jeho cíle

Bez ohledu na to, kde žijí, budou muset dnešní děti čelit po celý svůj život změnám: sociálním a politickým, změnám prostředí, změnám ve vědě a technice, změnám v průmyslu vedoucím ke změnám na trhu práce atd.

Program Začít spolu uznává, oceňuje a podněcuje vývoj těch charakteristických rysů osobnosti, které budou v rychle se měnící době obzvlášť potřebné.

Intenzivně rozvíjí tři klíčové životní dovednosti dnešní doby:

- komunikaci
- spolupráci
- řešení problémů

Připravujeme děti na to, aby se v budoucnu aktivně zajímaly o učení, uměly se samy a efektivně učit, učení je bavilo a nebylo pro ně spojeno s nadměrným stresem. Mezi další cíle, které pomáhají rozvíjet tyto schopnosti patří:

- přijímat změny a aktivně se s nimi vyrovnávat
- kriticky myslet a umět si vybírat, nést za svou volbu odpovědnost
- rozpoznávat problémy a řešit je
- být tvůrčí, mít představivost
- sdílet zájem a odpovědnost vůči společenství
- podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu.

Při začleňování prvků programu „Začít spolu“ do našeho ŠVP využíváme tyto principy:

Důraz na individuální přístup ke každému dítěti

- umožňovat každému dítěti, aby se vyvíjelo vlastním tempem
- stanovit pro každé dítě individuální plán
- tematicky plánovat činnosti podle zájmu a potřeb dětí, vytvářet projekty
- integrovat individuální cíle do obvyklých denních činností a do celkového týdenního plánu

Důraz na samostatné rozhodování a volbu dítěte a přijímání odpovědnosti za ni

- nadále pracovat v koutcích aktivit, doplnit je vhodnými pomůckami, se kterými si mohou děti hrát, zkoumat je.
- připravit podmínky pro integrované (celostní) učení.

Důraz na účast rodiny

- rodinu brát jako prvotní a nezastupitelnou ve výchově dětí
- komunikační strategie, zkvalitnit práci rodičovské rady
- rodičům nabízet odbornou literaturu a pedagogickou konzultační poradnu
- vytvářet i nadále podmínky rodičům pro aktivní zapojení do výchovných činností dětí v průběhu celého dne, vytvářet prostor pro spolurozhodování, vzájemnou odpovědnost
- vytvářet dobré partnerské vztahy mezi rodinou a týmem školy

Inkluze dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

vytvářet podmínky pro inkluzivní vzdělávání, zařazení dětí se speciálními vzdělávacími potřebami (samostudium učitelek, odborné semináře, spolupráce s pediatrem, psychologem, SPC, PPP, DVPP sdílení dobré praxe v MŠ, kde pracuji s prvky programu Začít spolu)

Celý program Začít spolu je koncipován na základě vzájemné tolerance, děti jsou vedeny ke zdravému životnímu stylu, odolnosti vůči stresům a zdraví škodlivým vlivům, které mohou vést ke zneužívání a závislosti na návykové látce a je v naprostém souladu s Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání.

8.4. Zdravá abeceda

Jde o projekt zaměřený na podporu zdravého životního stylu u dětí předškolního věku. V této souvislosti jsme upravili denní režim a školní vzdělávací program naší mateřské školy. Učitelky také získaly možnost využívat nástroje, pomůcky a tipy do výuky zaměřené na podporu zdravého životního stylu.

Jsme si vědomi toho, že pro zdravý životní styl nestačí jen:

- informace o tom, co "je zdravé"
- úprava režimu dne či stravování, aby "bylo zdravé"

Děti se musí připravovat na to, že i ony samy mají zodpovědnost za své zdraví. Již v předškolním věku si děti dokážou osvojit zásady a vybudovat návyky, které jsou účinnou prevencí nadváhy/obezity a zároveň většiny civilizačních nemocí a závislostí. Zdravé návyky si děti vytvářejí opakováním správných rozhodnutí v různých situacích. Zařazujeme proto do ročního plánu témata, které podporují zdravé rozhodování dětí. Díky opakovanému setkávání se s tematikou životního stylu si děti vytvářejí a upevňují návyky.

Ve své další práci s dětmi se zaměřujeme na tyto 4 základní oblasti programu ZDRAVÁ ABECEDA:

ZDRAVÉ STRAVOVÁNÍ - zásady:

Dítě se do jídla nesmí nutit, pokud cokoliv odmítá, je maximální snahou učitelky přimět dítě alespoň ochutnat. Důležitá je pestrost a variabilita předkládaných pokrmů. Děti si samy určují velikost porce jídla. Nabízíme dětem v rámci pitného režimu i neslazené tekutiny, především pitnou vodu. Připravujeme ovocné čaje. Mléko podáváme neslazené. Minimálně 1x denně je do jídelníčku zařazena porce ovoce a zeleniny, dítě by mělo vše ochutnat. Spolupracujeme s jídelnou na skladbě jídelníčku, preferujeme jídla ze sezónních surovin, jídla musí být

připravována tak, aby děti věděly, co jedí (maso, dušená zelenina, příloha). Důležité jsou kvalitní suroviny - kvalitní porce masa, omezit solení, zahušťování omáček a polévek. Děti vedeme k úctě k potravinám a omezení plýtvání. Jídelníček vyvěšujeme pro rodiče, aby mohli stravu dětí doma vhodně doplňovat.

POHYB - zásady :

Během ranních činností zařazujeme alespoň 10 min pohybu, další pohybové aktivity jsou zařazovány při pobytu venku. Cílem je zařadit pohyb do programu jako pravidelnou rutinní činnost. Minimálně 2x týdně organizujeme pěší vycházky do okolí školky, důležité je, aby si děti navykly na pravidelnou chůzi, naučily se orientovat v prostředí mimo školku, dodržovat zásady bezpečnosti, respektovat pravidla silničního provozu. Usilujeme o aktivitu "dvakrát týdně dopoledne za plot školky", ven chodíme za každého počasí, potřebujeme jen vhodné oblečení! Učitelky jdou dětem příkladem, účastní se všech pohybových aktivit.

ZDRAVÉ PROSTŘEDÍ – zásady

Učíme děti chovat se ohleduplně a šetrně ke svému okolí, recyklujeme ve třídách, odnášíme věci do určených nádob v okolí školky. Děti si osvojují pravidla správného a bezpečného pohybu na zahradě školky, chrání a pečují o své tělo. Věnujeme pozornost podmínkám ve třídách i na zahradě školky, bezpečnosti vybavení, dostatku vhodného nábytku, pomůcek, kontrolujeme bezpečnost všech herních prvků na zahradě školky. Samozřejmostí je dodržování hygienických pravidel a kontrola zdravotní nezávadnosti vybavení a prostor školky.

VNITŘNÍ POHODA – zásady

Důležitá je celková pohoda dětí i učitelek v naší školce, s dětmi zařazujeme do výuky komunitní kruhy, vedeme je ke schopnosti vyjádřit své pocity, debatovat s ostatními dětmi, umět sdělit, co se dítěti nelíbí například na chování ostatních dětí. Posilujeme zdravé vrstevnické vztahy, děti se učí řešit konflikty vlastními silami na úrovni svého věku, zařazujeme vhodné skupinové hry, dramatizaci příběhů. Základní filosofií školky je individualizace, to znamená přistupovat ke každému dítěti s ohledem na jeho možnosti a potřeby. Důležitý je pocit bezpečí a důvěry pro každého jednotlivce.

"Zdravý životní styl" je jedním z nejvýznamnějších mediálních a vůbec společenských témat. Pro laika je obtížné najít v záplavě doporučení a různých směrů informací, která by mu zjednodušila a zároveň zkvalitnila rozhodování v oblasti životní správy.

Spolu s předními odborníky na danou problematiku a také s pomocí metodiků vzdělávání dospělých jsme sestavili vzdělávací program, který vychází z metodiky Zdravé abecedy. Vycházíme z okřídleného sloganu R. Fulghuma „Všechno, co opravdu potřebuji znát, jsem se naučil v mateřské školce“. Protože ve školce dnes děti poznávají pravidla životní správy pro svět, ve kterém budou žít s námi, a proto je dobré, abychom si je osvojili i my dospělí.

9. Přílohy

- Spolupráce s rodiči
- Spolupráce se ZŠ TGM Šardice
- Partneri při zajišťování vzdělávací činnosti MŠ
- Propagace MŠ na veřejnosti

- Profesní růst učitelek/DVPP/
- Třídní vzdělávací plány

Spolupráce s rodiči

- Schůzka s rodiči nových dětí /červen po zápisu/
- Schůzka s rodiči /přípravný týden/
- Konzultace s rodiči dětí plnící povinnou předškolní docházku 1x ročně /diagnostika dítěte/
- Projektové dny v MŠ
- Drakiáda
- Dýňové odpoledne
- Přijďte k nám na koledu, společné vánoční tvoření x Vánoční jarmark
- Masopustní Fašaňk
- Maškarní karneval
- Velikonoční tvoření
- Oslava Dne matek
- Oslava Dne dětí- rozloučení s předškoláky
- Školní výlet

Spolupráce se ZŠ Šardice

- Návštěvy předškoláků 2x ročně v základní škole/na podzim a před zápisem do 1. třídy ZŠ/
- 1x ročně přichází děti z 1. třídy ZŠ do naší školky na „Ukázku čtení“
- Konzultace s učitelkou budoucích prvňáčků o možnostech usnadnění přechodu dětí do ZŠ
- Společné akce školy a školky na naší zahradě a školním hřišti /Dopravní den, Dětský ples = karneval), kulturní i výukové programy/
- Společné pořádání přednášek pro rodiče na zajímavé téma
- Účast učitelek a ředitelky MŠ při zápisu dětí do 1. třídy ZŠ
-

Partneři při zajišťování vzdělávací činnosti MŠ

- Rodičovská veřejnost
- PPP Kyjov
- SPC pobočka Hodonín (logopedie)
- SPC Kyjov
- ZŠ TGM Šardice
- Obec Šardice
- Hasiči Šardice
- Ekocentrum - Lipka Brno
- - Trkmanka Velké Pavlovice
- - Živé zahrady Brno
- - Bílé Karpaty
- Sonnentor Čejkovice
- Městské kulturní středisko Kyjov
- Kino Panorama Kyjov
- Obecní knihovna Šardice
- Folklorní spolek Šardice

- Obecní školní jídelna Šardice
- ZO Sdružení zdravotně postižených
- Pro přírodu a myslivost,o.s.
- Pekárna Šardice

Propagace MŠ na veřejnosti

- účast na akcích pořádaných Obcí Šardice
- účast na programech Ekocenter
- besedy pro rodiče
- návštěvy dětí v ZŠ
- návštěvy dětí ZŠ v MŠ
- vystoupení pro seniory
- zprávy ve Zpravodaji Obce Šardice
- účast na výtvarných soutěžích
- společná tvořivá odpoledne s rodiči
- školní slavnosti s rodiči
- projektové dny v MŠ